

Tillsyn av strandskydd och vatten- verksamhet

Sara Toivanen Jonsson, NV

Anna-Karin Rasmussen, HaV

Ny tillsynsvägledning

[Samordnad tillsyn av strandskydd och vattenverksamheter \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

- Planera för samordnad tillsyn
- Handläggning av tillsynsärende om både strandskydd och vattenverksamhet
- Exempel på fördelning av tillsynsansvar och samverkan
- Avgifter för tillsyn som berör flera verksamheter och avgiftsklasser
- Särskilt om tillsyn av strandskydd och vattenverksamhet
- Relevanta domar och övrigt stöd

Planera för samordnad tillsyn

Grunden för effektiv tillsyn

- Behovsutredning
- Samlad årlig tillsynsplan
- Följa upp och utvärdera årligen

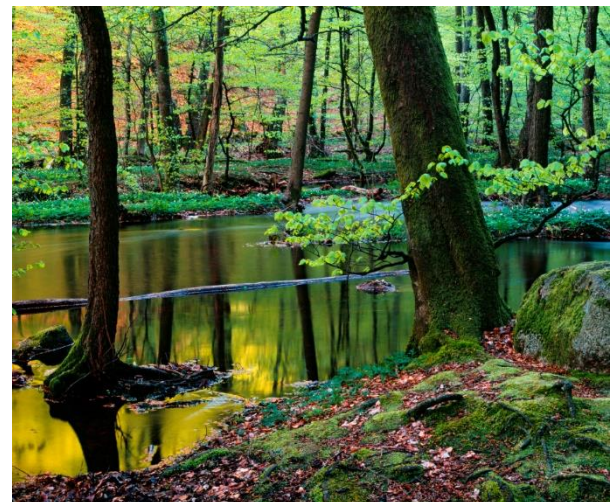
Exempel på anläggningar och verksamheter som berör både vattenverksamhet och strandskydd

- bryggor och pirar
- dammar, strandskoningar, utfyllnader
- vägbankar, broar, bropelare

Prata med varandra!

- Berörs någon annan verksamheter än din?
- Om tillsynsansvaret är oklart, eller delat, kom överens om vilken myndighet/enhet som lämpligast driver ärendet.
- Planera in gemensamt fältbesök
- Brottsoanmälan upprättas av respektive myndighet, gärna med en hänvisning till den andra myndighetens diarienummer.

Exempel på fördelning av tillsynsansvar och samverkan

Åtgärder i vattenmiljö

Tillsynsärende drivs i första hand av kommunen.

Både länsstyrelse och kommun är tillsynsmyndighet.

Brottsanmälan från respektive myndighet.

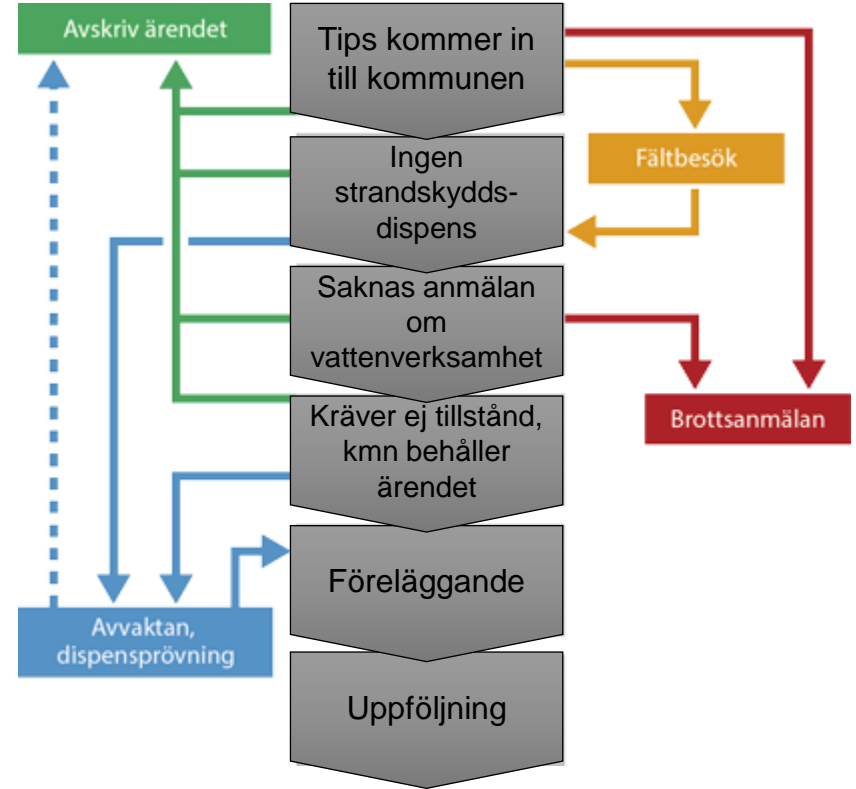
Brygga, flotte, pir, bro, muddring, pålning, utfyllning, damm osv.

Kommunens strandskydd

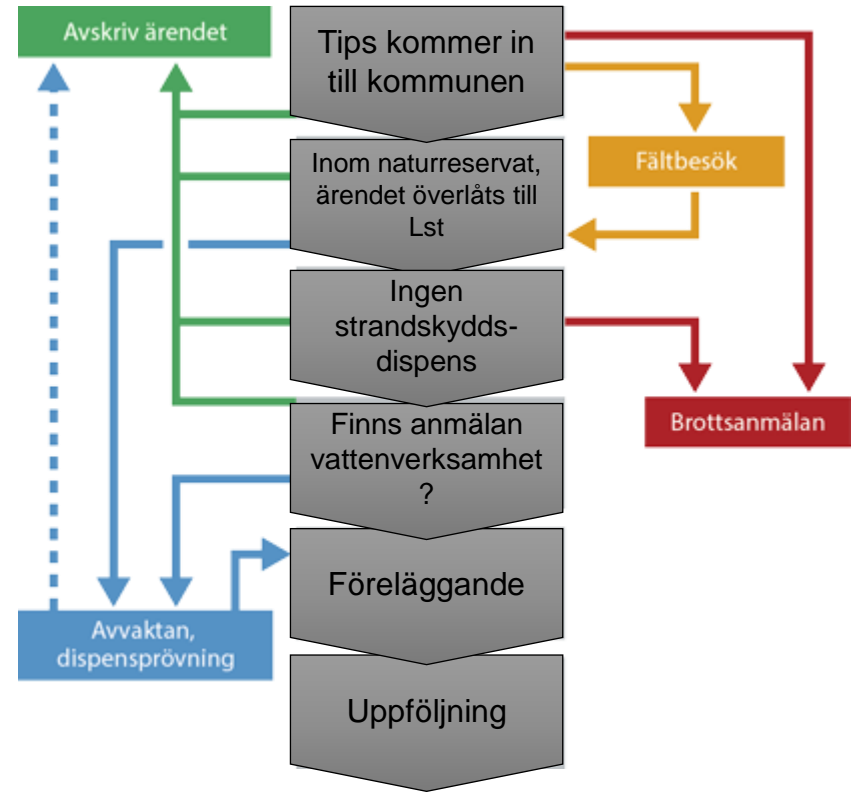
Länsstyrelsens vattenverksamhet

Det är oftast kommunen som driver tillsynsärendet eftersom strandskyddet är det starkare skyddet

Länsstyrelsen har både strandskydd och vattenverksamhet

Länsstyrelsen har oftast tillsynsansvaret för tillståndsärenden samt inom skyddade områden

Exempel från verkligheten

Förelägganden

- Ett föreläggande som tillsynsmyndigheten beslutat om med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken ska vara tillräckligt preciserat så att adressaten inte behöver tveka om vad det är denne ska göra eller underlåta.
- MÖD M 5610-15
 - **Ur föreläggandet:** ”Återställa den sträcka av bäcken som lagts igen och kulverterats. Bäcken ska återställas till samma djup och bredd, så att det ursprungliga flödet återskapas, samt med samma slingrande bäckfåra som innan bäcken lades igen.”
 - **Ur domskälen:** ”Av föreläggandet framgår dock inte hur bäcken ska utformas vad avser djup och bredd och detta kan inte heller utläsas av de till föreläggandet bifogade handlingarna.”

Andra exempel som inte "håller"

- "Åtgärden ska utformas på ett naturligt sätt"
- "De tippade massorna ska tas bort ner till naturligt markplan"
- "Vatten ska släppas genom luckorna motsvarande naturligt flöde"
- **Viktigt** att vid tillsynsbesök dokumentera mått, ex längd på landfäste till en brygga.

Nya och relevanta domar

Urval av avgöranden från de senaste åren

I huvudsak domar från mark- och miljööverdomstolen (MÖD)

[Domstolsväsendets rättsinformation](#)

MÖD 2020-12-21, mål nr M 9717-19

- 26 kap. 9 § miljöbalken

- Följde inte försiktighetsmått vid nedläggning av ledning på havsbotten. Bolaget har ändrat utförandet i förhållande till vad som anges i länsstyrelsens beslut.
- Ny kunskap om ålgräsförekomst, borde ha prövats på nytt genom en ny anmälan.
- Mark- och miljööverdomstolen upphäver länsstyrelsens beslut om föreläggande.
- Enligt domstolens bedömning medför ledningen endast en relativt begränsad påverkan på ålgräsbeståndet. Mark- och miljööverdomstolen anser att det är alltför ingripande att förelägga bolaget att ta bortledningen.

MÖD 2019-10-15, mål nr M 2950-19

- 7 kap. 15 § miljöbalken

- Tillsynsansvar och avgifter
- MÖD konstaterar att åtgärden skulle kunna omfattas av länsstyrelsens tillsynsansvar för vattenverksamhet. Det utesluter dock inte att åtgärden även kan ingå i en annan myndighets tillsynsansvar.
- Aktuell sträcka har av kommunen bedömts som ett naturligt vattendrag och inte en vattenanläggning. Den aktuella avverkningen faller enligt domstolens bedömning inom kommunens tillsynsansvar inom strandskyddsområde.
- Det finns därmed förutsättningar för kommunen att debitera avgift.

MÖD 2020-11-26, mål nr M 13094-19

- 7 kap. 15 § miljöbalken

- Föreläggande att ta bort bojar inom strandskyddsområde.
- MÖD finner att bojarnas placering i förhållande till varandra och i närhet till bryggorna medför att de verkar avhållande för allmänheten.
- Bojarna har därför ansetts förbjudna inom strandskyddsområde.

MÖD 2021-04-12, mål nr M 9303-19

- 26 kap. 12 §, 15 § och 16 § miljöbalken

- Föreläggande att ta bort anläggningar som uppförts utan strandskyddsdispens av tidigare fastighetsägare, med undantag för en brygga eftersom föreläggandet i den delen har bedömts inte uppfylla kravet på skälighet.
- Då fastigheten överlåtits under processen har föreläggandet, med undantag för föreskrivna viten, ändrats till att gälla de nya ägarna.

MÖD 2019-09-20, mål nr M 159-19

- 26 kap. 9 och 12 §§ miljöbalken

- Föreläggande att ta bort brygga som tidigare arrendatorer uppfört. MÖD upphäver föreläggandet då överlåtelse inte skett i syfte att kringgå strandskyddet och arrendatorn inte misstänkt att dispens saknades
- Inte skäligt att förelägga att riva bryggan eller ansöka om dispens i efterhand.

Havs
och Vatten
myndigheten

